

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

III. Suas superiori vel Patri spirituali tentationes aperire, efficacissima est ad eas superandas ratio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40105

ex orationis, examinum, & lectionis spiritualis medio proficias; ibi apparet, quomodo tentationes, inclinationes, & pravam quam habes, indolem vincas, ibi cerare est, quomodo silentium, humilitatem, indifferentiam & resignationem exerceas; num proficias vel deficias; hic deniq; tibi suggeritur remedium & consiliū, quod particularis necessitas ac dispositio tua exigit dum modo quide corripis, modo ad pergendum animaris. Cumq; hoc ea suavitate & caritate fiat, qua fieri oportet, & quid Societas per Dei gratiam facit (adeo vrid solum maioris boni tui & profectus in spiritu causa fieri, & solum hunc intendi noris) non potest medium hoc non esse efficacissimum & maximæ energæ.

CAPUT III.

Suas superiori vel Patri spirituali tentationes aperire, efficacissima est ad eas superandas ratio.

Communis est Sanctorum Patrum doctrina, & apud antiquos illos Patres primum velut principium, ut ante diximus, tentationes quaslibet Præpositis Senioribus ac Magistris quamprimum ac percipiuntur, declarandas ac detegendas esse. Cuius rei etiā B. P. in Constitutionibus nos identidem cōmonet. At videamus obsecro, quam eum ad hoc tam operose nobis incul. andū, moverit causa. nam nostra permagni intererit, eam nosse, quo veritas hæc cordis nostri intimo profundius insculpta maneat. Reiteraq; huius, iuxta Cassianum, ratio est, quia te Diabolus, idiptum si feceris, dolis, stratagematis, ac tentationibus suis, ecu Tironem aliquem decipere & supplantare non poterit, cum Magi-

stri tui, qui Veteranus est miles, sis armis circumiectus: non item velut ignarum ac belli inexpertum te fallat, si statim ad Patrem tuum spiritualem, qui & gnarus est & expertus recurras, & dictis eius audiens fueris. Neque enim tunc militem novum vel tironem, sed veteranum & in spirituali militia versatissimum dæmon oppugnat. Omnem namq; confessari ac Magistri tui scientiam, prudentiam, & experientiam, facis tuam, quando mox ut sentis periculum, illud ei patefacis, & consilio eius a quiescis. Vnde Cassianus veram hoc pacto ait prudentiam & discretionem, quæ magna virtus est, & quam D. Antonius tanti faciebat, comparari.

Cum enim sancti illi Monachi quadam in collatione vel conferentia spirituali inter se querere cœpissent, ecquæ virtus homini plus ad perfectionem momenti confertet; unus castitatem nominaret (per eam namque sensuales appetitus sub rationis frenum rediguntur) alius abstinentiam, per quam sui ipsius homo imperium obtinet; alius quis de numero iustitiam aut eam quæ sibi per alios eminere videbatur, virtutem in medium afferret.

Antonius auditis omnibus, & quid sequendum esset; definiens ait: Nulla ad perfectionem comparandam virtus magis necessaria & conducibilior est, quam prudentia ac discretio; reliquarum namque virtutum exercitia, nisi ab hac condiantur & temperentur, Deo non placent, immo ne quidem virtutum sunt actus; si ergo, inquit Cassianus, per facilem perbreuemque virtutis huius assequendæ modum cupis, omnia tua superiori significa & communica, & ex eius sententia, iudicio, consilioque, te dirige; itaque eam consequeris, & prudentiam & discretionem superioris tuam facies.

Idem dilerte scribit Sanct. Bernardus de hac virtute agens: *At quia omnino raris* (discretio) *est in terris, huius circumcis.*

Nihil adeo dæmonis dolos frangit, ac manifestatio tentationū patri spirituali.

Manifestatione acquiritur prudentia.

ff discre-

Cap. 11

3. p. Con-
stit. c. 1. §.
12. & Re-
gul. 41.
summarii.
Lib. 4. de
instituti-
onibus. c. 2.
& collat. 2.
Abbas
Moyses. 10

discretionis locum in Sobis suppleat Sarcus obedientia, & nihil plus, nihil minus, nihil aliter quam imperatum sit, faciat. Hoc modo inquit suppletur & refarcitur ipse discretionis & experientiae defectus, & vera acquiritur prudentia.

Hinc Sancti Patres tantopere commendant, ut tentatus infestationes suas quam primum alteri detegat, hanc quoque ob causam nihil adeo conquiratur & procurat Diabolus, quam ut eas non detegat: alium quippe & contrarium finem, nostrum inquam, damnum & interitum ipse spectat. Et nulla, ut ait Dorotheus, re adeo gaudet, quam dum suas quis tentationes & cogitationes Proposito reuelare detrectat: tunc namque de victoria quodammodo certus est, & optime sperat, quod tunc solus eum solo velut in duello pugnet: *Va autem solus: Quia non habet qui lapsum impediatur, qui post lapsum manum porrigat, ad resurgendum.*

Contra nihil adeo timet daemon, nihil quoque fert grauius, quam dum se suaque quam clarissimi alteri quis detegit: tunc namque omnem victoriae spem deponit, animo cadit, & desperans se inde subducit. Apra quadam comparatione id B. N. P. in exercitiorum libello declarat: quam quia adferre ipse non dubitat & nos eam fas erit adducere.

Ait ergo perinde daemone in nobis oppugnandis agere, ac qui lasciuo amore inardescens castam aliquam virginem honestis probisque parentibus cohabitantem ad stuprum, aut matronam viro honesto & honoris coniugalis zelatori ardentissimo nuptam, ad adulterinum concubitum pellicere studet. Hic ergo decipere satagens, ante omnia, summa diligentia procurat, ut quaecumque suggerit illicita vel promissa, nemini reuelentur, immo nihil adeo timet aut dolet, quam ut puella cuncta illius molimina patitur, matrona marito non patefaciat, hoc enim dum fit, vororum se compotem fieri posse & de victoria sperata desperat: ac quando silentio rem premunt, aliquid

tandem se consecuturum sperat. Pari modo, inquit B. P. cum aliquis in casses suos fraudulenter daemone peccatohere fatagit, ante omnia summo conatu allaborat ut qualibet suggestiones sua lateat, & quas adfert, machinae & rationes nulli detegantur: id enim si fiat, de victoria prope modum certus est, & consecuturum se, quod spectat. Ex aduerso nulla re indignatur magis, quam dum haec Confessario aut superiori aperiantur ac manifestantur. Quonia enim plus astu & fraude potest & lucratur diabolus, quam vi aperta, hinc ubi se detectum & patefactum videt, se quodammodo victum fatetur, omnesque artes suas & technas frustra, & euandas esse. Est vero hoc omnium eorum, qui fraudibus & dolo vtuntur proprium, iuxta illud Christi in Euangelio, *Omni enim homo, qui male agit odit lucem.*

Ad hoc propositum adfert S. Dorotheus id quod olim S. Macario Anachoreta accidit. Macarius enim magni Antonii discipulus, cum quodam tempore diabolum obuium haberet, rogauit eum, quomodo a suis Monachis tractaretur? Respondit daemone, pessime: quia statim ac mala aliqua cogitatione eos pulso superiori eam reterunt. Sed inter illos vnus me quam optime habet, quem ego vicissim turbis in istar futq; deq; prout voluero, verso & reuerso, quique nutus meo patet per omnia. Cuius Monachi nomen cum daemone indicasset, eum Macarius mox adiit, comperitque illum in eo a diabolo illudum esse, quod Patri spirituali tentationum suarum rationem non daret, & illius consilia ductumque minime sequeretur. Exhoratus eum ergo Macarius est, ut se candide superiori patefaceret, & inde amplius proptio iudicio non fideret. Audiit bene consulente Monachus, itaque remedium morbo suo inuenit. Haud multo post eum iterum in diabolum Macarius incidisset rogauit eum, quo iam sibi modo res cum amico illo monacho succederet? Cui ringens & indignabundus respondit. Ille iam non amicus meus est, sed inimicus. Obseruata bene hoc loco Dorotheus, omnia

m. s.
nem Ab-
bas Pomeri.
Et habetur
in suis Pa-
trum p. 2.
§. 147.
Ecc. 4. 10.

Simile.

In regalis
ad motus
anima dis-
cernenda.
regul. 13.

quidem S. Macarii monachos à diabolo
técacos & oppugatos fuisse, nullam ra-
men illorum expugnati ab eo potuisse,
quod ilico ad patrem suum spiritualement
referent, quidquid in anima sua, pe-
nentiali agebatur, & ad illius suum con-
siliiumque se conformarent vnum ve-
ro illum à diabolo victum & deceptum
fuisse, quod proprio iudicio nimium
quantum noceret ex sua se opinione
regeret Superiori denique suo patrie
spirituali de larare animum & rege-
re nollet: Qui etiam simul ac sua pate-
fecit, diaboli inimicus factus est.

Non potest, inquit Cassianus, deci-
pi & illudi qui Patri Spirituali serorum
denudat & aperit: quod & confirmat il-
lo Syracidæ testimonio, dicentis: *Si*
denudaueris & manifestatis absconsa il-
luis (dæmonis stratagemata id est, oc-
cultas absconditasque eius tentationes)
non persequeris post eum, & ab eo non
illuderis: ne non verbis illis Salomonis
in Ecclesiaste, si mordeat Serpens in silen-
te. 10. 11. Liberet, inquit, te Deus à Serpen-
te etiam & tacite commordate.

Cum enim Serpens vel vipera soni-
tante edit, & eminus sibilans ab incan-
tante percipitur iafacile est contra mor-
sum eius remedium adhibere.

Ad eundem modum auerfat Deus, ne
diabolus serpens ille antiquus, te solum
clam mordeat & in silentio: at cum
Magister tuus spiritualis, qui aliquot è
sacra scriptura de promptis casimini-
bus incantare illum potest, cum au-
dit, nullum ab eo tibi imminet peri-
culum.

Huc accedit, quod tanti Deus Opt.
Max. faciat, quod ad Superiorem & Pa-
trem spiritualement homo recurrat, seque
patefaciat, hæcque in accedendo relu-
cens humilitas adeo illi placeat, vt per
solam hanc refectionem, esto, esto nul-
lum prorsus suggeratur remedium, imo
ne verbum quidem vnum à Superiore
dicatur aut respondeatur, tentatio &
diaboli infestatio abscedat. Diserte id
asserit Cassianus: *Tam diu, inquit, sug-*

gestionem Diaboli noxia dominantur, in no-
bis, quæ ante elatum in corde: ilico enim
serpenti est fuerit cognatio magna, mar-
cescit, & antequam discretionis iudicium
proferatur, serpens terribilissimus & tene-
broso ac subterraneo specu virtute confusio-
nis protrahit ad lucem, ac traductus quo-
dammmodo ad dehonestatis, abscedit, quia
pater tenebrarum est, & ferre lucem ne-
quit. Ad hæc, quoniam dæmon natura
sua ita superbus & elatus est, indigne
fert, fædas suas ineptias & villitates ma-
nifestari & in lucem protrahi, & quæ est
superbia tolerare penitus hanc infamiã
nequit: vnde ilico fugit, vbi se dete-
ctum & proditum videt.

Si tales in orbe inuenirentur medici,
qui corporum morbos, simul ac eos de-
clararent, curarent, quanti quæso eos
faceremus? Iam quæ in corporibus ef-
se & locum habere non potest, quotidie
id in anima videtur, & vsu venit similitu-
tentationes si solum Superiori declaren-
tur, non raro ante euanescere, quam vl-
lum ab eo remedium suggeratur: imo
vero vel per solum Superiori, vel Patri
spirituali eas dicendi propositum, sæpe
eandem abire & dispelli. Ibas videlicet
vt eam aperites, & ecce ante quam o-
stum eius pulses omnem à te Deus au-
rem dispellit, & à qua pulsabaris, tenta-
tionem & vexationem abstulit.

Egregium huius rei exemplum habe-
mus in vitis Patri illorum Egypti. Qui-
dam sexaginta continenter hebdoma-
das ieiunarat, deamque incessanter ora-
ret, vt sibi dubium quod habebat, decla-
raret. Sed cum incassum laborasset, sta-
tuit alium Monachum, eodem in deser-
to commorantem adire, & eum super
dubio consultare. At ecce dum cella egre-
ditur, obvium habuit Angelum, qui du-
bitationem resolvere, dicens hæc eum hu-
militate magis dubij huius declaratio-
nem, quam omnibus tum precibus tum
ieiunijs promeruisse. Aliud præclarum
huius rei exemplum refert Evangelista
Lucas. Cum enim decem leprosi Chri-
sto Iesu, in Ierusalem abeunti, ciuitate
ff 2 occur-

Ecc. 27. 19

Mat. 2.

Mat. 6. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

Ecc. 10. 11

occurrerent clamantes, Iesu praeceptor miserere nostri, & Iesus illis diceret, *ite & ostendite vos Sacerdotibus, ecce dum iret mundati sunt, etiam ante quam se Sacerdotibus dicerent.*

Adeo scilicet gratum est Deo, nos humiliari, hominibusque, quos suum supplere locum voluit, subijci, ut ostentur, quanto opere hoc sibi placeat, miraculis id confirmare, non sit dedignatus. Imo vero non raro fit, ut te vel solum comminante, Superiori te rem & suggestionem declaraturum, tanto demum timore percellatur, ut te relicto illico fugiat. Quo irra bonum est hac in parte pueros imitari, qui si quis ipsis molestus est, & iniuriam facit, statim patri se id suo dicturos dicuntur & comminantur.

CAPITULUM IV.

Non idcirco minus suas quis Patri spirituali tentationes patefacere debet, quod quae illis aduersus illas suggesturum est remedia, iam se nosse putet.

Dicit fortasse quis, iam saepe de tentationum remediis inaudui sed ex iis, quae tum vidi, tum in libris spiritalibus legi scio, quid mihi Superior vel pater spiritalis legis respondere queat, ad quid ergo ad eum recurrere opus? Timendum sane est, ne isthaec nobis tentatio hic oboriatur, & eo timendum magis, quo se quis in isthaec scientia pronectiorum & veritatem putabit. Valde quidem ab ea diuertitur S. Dorothaeus egregie tamen eam cludat. Refert enim, sibi dum tentationem suam Superiori patefactum abire vocabatur statim occurrere solitum, *Quid frustra tempus consumere vis? Hoc & istud ille tibi responsurus est: id iam tum ipse*

nostrum: desine ergo Superiori hoc aditu molestus esse. Ego, vero inquit tentationi, iudicio sentique meo non parum succensebam, ac dicebam, *aspice Satana, Anathema tibi, & iudicio tuo, & intelligentia ac prudentia tua, cogitationi ac scientiae tuae?* Et tentationem & tentationem parum moratus, Superiorem adiens, quidquid mihi in animo suggereretur haud dissimulanter declarabam. Si quando vero fiebat, ut superior id mihi remedium suggereret, quod ante mihi priuatim occurrebat, statim mihi cor meum, nescio qua inquietudine & turbatione dicebat: *Numquid bene dicebam, isthuc tibi ab eo respondendum? quid ergo illuc opus erat recurrere? Cui ergo e contra replicabam, Nunc bonum est remedium, non ea Spiritu Sancto est, sed cum a te proficisceretur, suspectum mihi id erat, & parum tutum, videbatur. Hoc scilicet clypeo hanc a se S. Dorothaeus tentationem repellebat, nec eam uoquam in animum suum irripere sinebat, ac confestum in omni suggestionem ad Superiorem, vel ad sacram anchoram confugiebat. Notum id est iurati, nec propeo iudicio vel minimi credere, vel in iurati est namque communis. Sapientum & Sanctorum Patrum sententia, nullum in propria causa & negotio bonum iudicem esse. Quod, si etiam verum est tum, cum nullus, homo tentationibus pulsatur verius longe id erit, quando etiam ad sunt, & animae oculos excæcant, ut quod consentaneum est, minime deas, iuxta illud Prophetam, *Cum prehenderunt me iniquitates meae, & non potui sustinerem.* Tunc quippe homo quod malo suo quadrat remedium, non per se, sed & esto forte speculative id nouerit, ipsum tamen in utilitatem suam convertere, & ad actum redigere non poterit, tentatio quippe vehemens animi excæcat, mentem eripit ac turbat, unde tunc magis eum Deus per vnum Superioris verbum, quam per quaecumque ipse nouit, iouabit.*

Scitum, ad id, casum adducit S. Augustinus.

S. Doroth.
serm. 5.